

ESPAI D'OPINIONS N°10**Lila Thomàs i Andreu****Directora****Institut Balear de la Dona****8 DE MARÇ,**
CENTENARI DEL DIA INTERNACIONAL DE LES DONES

Tradicionalment s'ha vinculat la commemoració del 8 de març a l'incendi ocorregut aquest dia de 1908 a una fàbrica tèxtil de Nova York , Cotton, i provocat pel mateix empresari com a resposta a la vaga de les obreres tancades de dins. A la historiografia nord-americana també se vincula erròniament l'origen del 8 de març a una gran manifestació de treballadores del tèxtil a la mateixa ciutat el 1857. Aquestes versions se n'han anat repetint any rera any, i gràcies al magnífic treball de n'Ana Isabel Álvarez González *“Los orígenes y la celebración del Día Internacional de la Mujer, 1910-1945.* Universitat d'Oviedo, col. Alternativas .2000 KRK Ediciones., coneixem l'origen de la celebració i que aquest no ve d'un fet aïllat sinó que s'ha d'enquadrar en un context històric i ideològic molt més ample.

Les historiadores Liliane Kandel i François Picq afirmen que el mite de crear el 8 de març per la gran manifestació de l'any 1857 se va crear el 1955 per eliminar el caràcter comunista que més tard adquiriria el Dia Internacional de les Dones. Segons n'Ana Isabel Álvarez la decisió de convertir aquesta festivitat internacional va sorgir de la proposta de na Clara Zetkin (1857-1933), lideressa del moviment alemany de dones, que va presentar a la II Conferència Internacional de Dones Socialistes celebrada l'agost de 1910. Aquesta idea tenia un antecedent on inspirar-se el Women's Day de les socialistes dels EUA que el celebraven el darrer diumenge de febrer per reivindicar el dret de les dones al sufragi.

La primera celebració del Dia Internacional de les Dones es va produir el 19 de març de 1911 tenia com a finalitat exclusiva promoure la lluita pel dret al vot, sense cap tipus de restricció basada en el nivell de riquesa, propietats o educació. Aquest primer dia de 1911 es va celebrar a Alemanya, Àustria, Dinamarca i Suècia. Es commemorava diferents dies, segons el país, fins que el 1914 es va celebrar el 8 de març a Alemanya, Suècia i Rússia. En aquest darrer país, que se commemorava des d'aquest any, fou el 1917 que les russes s'amotinaren per manca d'aliments, donant inici al procés revolucionari que acabaria el mes d'octubre del mateix any.

Quan Nacions Unides commemora l'Any Internacional de la Dona 1975 ofereix una versió dels fets que havien duit al naixement del Dia Internacional, segons Ana Isabel Álvarez, on se silencia de manera absoluta els fets del març de 1917, i només esmenten la proposta de Clara Zetkin, a la Conferència de Dones Socialistes de Copenhague de 1910. Segueix la historiadora:

La proposta arribà en un moment de gran transformació social i política del món. Europa molt prospera a la I Guerra Mundial, els imperis colonials d'Àfrica i Àsia tenien les primeres revoltes nacionalistes, i a Nord-Amèrica el moviment pel sufragi qüestionava clarament el patriarcat.

L'origen d'aquesta celebració només podia donar-se dins el marc de la teoria socialista, ja que foren els màxims exponents d'aquesta ideologia de finals del segle XIX, Frederick Engels – "El origen de la família, la Propiedad privada y el Estado- 1884 i August Bebel – "La mujer y el socialismo" 1879 que reconegueren la doble opressió que el sistema capitalista sotmet a les dones, com a obreres i com a dones. A través dels seus llibres les impulsaven a sumar esforços amb els companys de classe proletària per aconseguir el triomf de la revolució socialista on ambdós aconseguirien la total emancipació.

Quan se celebrà el primer dia Internacional de les Dones el 1911 més d'un milió de dones va participar públicament. A més del dret al vot, i a ocupar càrrecs públics, demandaven el dret a treballar, a l'ensenyament vocacional, i a la fi de la discriminació per la feina.

A més de la transcendència de la primera celebració d'un dia internacional de les dones hem de remarcar l'impacte que va suposar a la societat europea veure dones al carrer demandant el seu dret al vot i defensant els seus interessos(...) allò més alarmant era que posaven de manifest la seva independència. Aquesta mateixa alarma es produeix quan a finals dels anys seixanta la segona onada del moviment feminista va recuperar la celebració del 8 de març i les dones tornaren a sortir al carrer.

Avui, cent anys després, també les dones som protagonistes dels canvis als països àrabs com Tunísia, Egipte, Marroc, Argèlia, Líbia...dones al carrer reivindicant la llibertat, la democràcia, la fi de les dictadures als seus països. I les dones també som les protagonistes a altres països com Mèxic, Guatemala, Colòmbia, Brasil, lluitant contra la violència i els femicides, a l'Orient, Àfrica, Àsia, arreu del món, reivindicant la vertadera igualtat de dones i homes en tots els àmbits de la vida social, familiar, cultural, econòmica...

Aquí a les nostres Illes també moltes dones reclamam, no fer passes enrere en els avanços aconseguits a principis del segle XXI. La crisi econòmica ens afecta especialment, amb la precarietat de l'ocupació, amb la manca de cotitzacions per aconseguir una pensió digna, el treball submergit...En paral·lel corren de bell nou els anhels de fer-nos tornar a l'àmbit domèstic per a l'atenció a les persones dependents, la supressió del Ministerio de Igualdad, d'alguns Institutos de la Mujer com el de Múrcia i Galícia, la llei de Maternitat en debat al Parlament gallec, s'ha ajornat la implantació de l'ampliació del permís

parental en atenció als nadons...sembla que les polítiques actives cap a la igualtat siguin fàcilment prescindibles.

Tenim la llei d'Igualtat de dones i homes en debat al Parlament de les Illes Balears. Una llei molt treballada, amb un estudi DAFO previ, també consensuada amb el moviment associatiu de dones, amb associacions feministes, amb les representants dels Consells que tenen les competències en igualtat segons l'Estatut de 2007. El projecte va ser aprovat pel Consell de Govern de l'11 de juny del 2010, registrat al Parlament el 29 del mateix mes, i nomenada la Ponència per al seu debat el 18 de novembre del mateix any. La Coordinadora d'aquesta és la Diputada Isabel Llinàs Whartman, ex-directora de l'IBD del 2003 al 2007.

Confiam tenir-la aprovada ja que és una llei que consolida l'ordenament de les competències de l'Institut Balear de la Dona i els respectius organismes d'Igualtat dels quatre Consells, consolida serveis cap a les dones víctimes de violència masclista, estableix que l'impagament de les pensions és una forma de violència econòmica equiparable a la física o la psicològica. Hi haurà d'haver paritat 60%-40% als òrgans col·legiats i de selecció de personal, a més, crea la figura de la Síndica de la Igualtat adscrita al Síndic de Greuges de la Comunitat. Consolida el Consell de Participació de les Dones, la incorporació de la igualtat als temaris de proves selectives i l'ampliació de tres a quatre setmanes del permís de paternitat per a tots els treballadors de la Comunitat Autònoma, en una paraula és una llei autonòmica en consonància amb les necessitats actuals.

Cent anys després, el 8 de març, en la commemoració del nostre dia crec que hem de sentir-nos solidàries amb totes les dones d'arreu del món que lluiten pels seus drets i la seva dignitat com a persones, amb les dones que pateixen violència, amb totes aquelles que volem i lluitam per un món més just, més solidari, en definitiva per una societat igualitària.